

**Finansijski izvještaji za godinu
koja se završava na dan 31.
decembra 2023. godine i Izvještaj
nezavisnog revizora**

Brčko - gas osiguranje d.d. Brčko

SADRŽAJ

Izvještaj nezavisnog revizora.....	4
Bilans uspjeha	8
Bilans stanja na dan 31.12.2023. godine.....	9
Bilans tokova gotovine za period 01.01 - 31.12.2023. godine	10
Izvještaj o promjenama na kapitalu za period 01.01 - 31.12.2023. godine.....	11
1. Osnovni podaci o društvu.....	12
2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja	13
3. Pregled značajnih računovodstvenih politika.....	14
4. Značajne računovodstvene procjene.....	20
5. Prihodi od premije osiguranja, saosiguranja i reosiguranja neživotnih osiguranja.....	21
6. Prihodi po osnovu učešća saosiguranja, reosiguranja i retrocesija u naknadi šteta neživotnih osiguranja ...	24
7. Prihodi od ukidanja i smanjenja rezervisanja neživotnih osiguranja.....	24
8. Drugi poslovni prihodi.....	24
9. Rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose.....	25
10. Naknade šteta, ugovorenih iznosa i premija saosiguranja i reosiguranja	26
11. Troškovi sprovođenja osiguranja.....	28
11.1. Troškovi amortizacije i rezervisanja	28
11.2. Troškovi materijala, energije, usluga i nematerijalni troškovi	28
11.3. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	29
12. Finansijski prihodi.....	29
13. Finansijski rashodi.....	30
14. Ostali rashodi	30
15. Porez na dobit	31
16. Zarada po akciji	31
17. Nekretnine, postrojenja i oprema.....	32
17a. Investicione nekretnine.....	33
18. Dugoročni finansijski plasmani	34
19. Potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi šteta i ostali kupci	39
20. Druga potraživanja	41
21. Kratkoročni finansijski plasmani	43
22. Gotovinski ekvivalenti i gotovina	43
23. Aktivna vremenska razgraničenja.....	43
24. Kapital	44
25. Dugoročna rezervisanja	46
26. Obaveze za poreze, doprinose i druge kratkoročne obaveze	46
27. Pasivna vremenska razgraničenja.....	46
28. Vanbilansna evidencija.....	48
29. Transakcije sa povezanim pravnim licima	49
30. Upravljanje rizicima osiguranja	51
31. Upravljanje finansijskim rizicima	51
32. Usaglašenost sa propisima Agencije za osiguranje Republike Srpske	53
33. Sudski sporovi	53
34. Poreski propisi	54

35.	Mišljenje ovlaštenog aktuara	54
36.	Događaji nakon datuma izvještavanja	54
37.	Usaglašavanje potraživanja i obaveza	54

Izvještaj nezavisnog revizora

Aкционарима Brčko-gas osiguranje d.d. Brčko

Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja Brčko-gas osiguranje d.d. Brčko (u daljem tekstu "Društvo"), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2023. godine, bilans uspjeha, izvještaj o promjenama u kapitalu i bilans tokova gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i napomene uz finansijske izvještaje koje sadrže pregled značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji fer prikazuju u svim materijalno značajnim aspektima, finansijski položaj Društva na dan 31. decembra 2023. godine i njegovu finansijsku uspješnost, te njegove novčane tokove za godinu koja je tada završila u skladu s Zakonom o računovodstvu i reviziji Brčko distrikta i propisima Agencija za osiguranje Republike Srpske.

Osnova za mišljenje

Obavili smo reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljno opisane u našem izvještaju u odjeljku Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo u odnosu na Društvo u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA), i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Uvjereni smo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Ključna pitanja

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u našoj reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Ova pitanja su obrađena u kontekstu revizije finansijskih izvještaja u cijelini, kao i u formiranju našeg mišljenja o njima i mi ne izražavamo posebno mišljenje o ovim pitanjima.

Ključna pitanja revizije: Rezervisanja za štete neživotnih osiguranja	Revizijski pristup
<p>Rezerve za štete na dan 31. decembra 2023. godine u iznosu 6.652.417 KM (napomena 27) se sastoje iz: rezervi za prijavljene štete i rezervi za štete koje su nastale i nisu prijavljene do kraja obračunskog perioda za koji se utvrđuje rezervisanje (IBNR).</p> <p>Rezervisanja za nastale štete je odabранo kao ključno pitanje iz razloga što postoji rizik da Društvo nije adekvatno izvršilo obračun rezervacija za štete zbog kompleksnosti aktuarskih metoda koje se koriste prilikom obračuna IBRN.</p> <p>U obračunu rezervi za nastale neprijavljene štete (IBNR) korištena je metoda ulančanih ljestvica (poznata i kao chain ladder ili CL metoda) za procjenu ukupnog iznosa konačnih šteta. Metoda je opšte priznata i prihvaćena aktuarska metoda, a njena primjena je definisana u članu 14. Pravilnika o tehničkim rezervama Agencije za osiguranje Republike Srpske (u daljem tekstu: Pravilnik) (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 116/06).</p> <p>Rukovodstvo provjerava štete i premije, ulazne pretpostavke za modele i odgovorni su za imenovanje ovlaštenog nezavisnog aktuara koji ima zadatak pregledati procijenjena rezervisanja kako bi se osiguralo da su adekvatna.</p>	<p>Naše revizorske procedure su uključivale testiranje internih kontrola i druge revizijske postupke koje uključuju sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none">- procjenu ključnih internih kontrola nad procesom obrade prijavljenih šteta;- detaljno testiranje dokumentacije o štetnim događajima na osnovu kojih je Društvo izvršilo rezervisanja za nastale prijavljene štete.- Uporedili smo aktuarske metode i pretpostavke koje koristi Uprava s podacima unutar tržišta osiguranja i sa priznatim aktuarskim procedurama. <p>Naše procedure uključuju pregled pretpostavki koje je koristio nezavisni ovlašćeni aktuar Društva, provjeru ulaznih podataka za obračun IBNR, razumijevanje donesenih zaključaka, te ocjenu konzistentnosti korištene metodologije.</p> <p>U okviru revizorskog tima bio je angažovan ovlašćeni aktuar, koji je izvršio provjeru rezervisanja za nastale neprijavljene štete. Uporedili smo nezavisnu analizu i onu koju je sprovedlo Društvo. Obračun rezervisanja radi konzistentno iz godine u godinu, odnosno nije vršena proizvoljna izmjena metode ili osnova obračuna.</p>

Ostale informacije

Društvo je u skladu sa zahtjevima Agencije za osiguranje Republike Srpske (u daljem tekstu: Regulator) sastavilo izvještaje za potrebe Regulatora na dan 31. decembra 2023. godine koji će biti predmet posebnog pregleda revizora i na osnovu kojeg će se izdati poseban nalaz.

Ostala pitanja

Finansijski izvještaji Društva za period koji se završava na dan 31. decembra 2022. godine bili su revidirani od strane drugog revizora u čijem je Izvještaju od 27. aprila 2023. godine izraženo nemodifikovano mišljenje (pozitivno mišljenje).

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Društva je odgovorno za sastavljanje i fer prikazivanje finansijskih izvještaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Brčko distrikta i propisima Agencija za osiguranje, kao i za takve interne kontrole za koje Rukovodstvo Društva utvrdi da su neophodne i koje omogućavaju sastavljanje finansijskih izvještaja koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale uslijed pronevjere ili greške.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, Rukovodstvo je odgovorno za procjenu sposobnosti Društva da nastavi sa poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju i objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja koja se odnose na nastavak poslovanja i korištenje računovodstvene osnove stalnosti poslovanja.

Lica ovlašćena za upravljanje odgovorna su za nadzor nad procesom finansijskog izvještavanja Društva.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji, kao cjelina, bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške i izdati revizorov izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viši nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi takođe:

- prepoznajemo i procjenujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostačni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilazeњe internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrol relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrol Društva;
- ocjenujemo primjerenoš korištenih računovodstvenih politika, razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo Društvo;

- zaključujemo o primjerenosti korištenja računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja i, temeljno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtjeva da skrenemo pažnju u našem revizorskom izvještaju na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorskog izvještaja. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;
- ocjenjujemo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji, osnovne transakcije i događaje na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo sa onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i sve značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

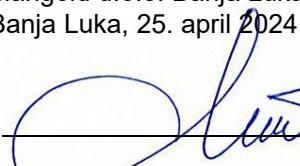
Takođe obezbjeđujemo licima ovlašćenim za upravljanje izjavu da se pridržavamo relevantnih etičkih zahtjeva u vezi sa nezavisnošću i da ćemo im saopštiti sve odnose i ostala pitanja za koje se u razumnoj mjeri može očekivati da se odražavaju na našu nezavisnost, i, gdje je to primjenljivo, odgovarajuće mjere zaštite.

Od pitanja saopštenih licima ovlašćenim za upravljanje, određujemo ona pitanja koja su bila od najvećeg značaja u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda i, shodno tome, predstavljaju ključna pitanja revizije. Mi opisujemo ova pitanja u našem izvještaju revizora, osim ukoliko zakon ili regulativa isključuju javno objelodanjivanje u vezi sa pitanjem ili, kada, u izuzetno rijetkim okolnostima, odlučimo da pitanje ne bi trebalo da se saopšti u našem izvještaju zbog toga što se u razumnoj mjeri može očekivati da negativne posljedice saopštavanja prevaziđu korist za javni interes od saopštavanja tog pitanja.

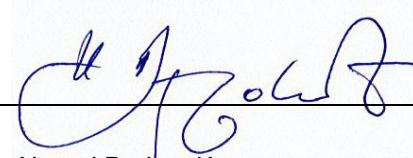
Partner na revizorskem angažmanu čiji je rezultat ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Nenad Dmitrović, ovlašćeni revizor.

Marigold d.o.o. Banja Luka

Banja Luka, 25. april 2024. godine

Aleksandar Čolić
Direktor
Marigold d.o.o. Banja Luka

Društvo za reviziju i konsulting
"MARIGOLD"
d.o.o.
Banja Luka

Nenad Dmitrović
Ovlašćeni revizor
Marigold d.o.o. Banja Luka

Bilans uspjeha

Bilansne pozicije	Napomene	2023. u KM	2022. u KM
Poslovni prihodi			
Prihodi od premije osiguranja, saosiguranja i reosiguranja neživotnih osiguranja	5	16.657.643	15.898.152
Prihodi po osnovu učešća saosiguranja, reosiguranja i retrocesija u naknadi šteta neživotnih osiguranja	6	195.351	318.316
Prihodi od ukidanja i smanjenja rezervisanja neživotnih osiguranja	7	969.731	651.470
Prihodi od povrata poreskih i drugih dažbina i prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i slično		121.275	121.369
Drugi poslovni prihodi	8	261.442	222.061
		18.205.442	17.211.368
Poslovni rashodi			
Funkcionalni rashodi			
Rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose	9	(234.336)	(278.605)
Naknade šteta, ugovorenih iznosa i premija saosiguranja i reosiguranja	10	(8.761.252)	(9.396.802)
		(8.995.588)	(9.675.407)
Troškovi sprovođenja osiguranja			
Troškovi amortizacije i rezervisanja	11.1	(207.579)	(168.382)
Troškovi materijala, energije, usluga i nematerijalni troškovi	11.2	(2.612.162)	(2.217.771)
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	11.3	(1.701.517)	(1.763.829)
		(4.521.258)	(4.149.982)
Ukupno poslovni rashodi		(13.516.846)	(13.825.389)
POSLOVNI DOBITAK			
Finansijski prihodi	12	909.649	1.658.454
Finansijski rashodi	13	(83.546)	(119.923)
Ostali prihodi		121.641	79.445
Ostali rashodi	14	(443.706)	(409.965)
Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine		(34.454)	(28.121)
Prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina		556	-
Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina		(1.820)	-
DOBITAK PRIJE OPOREZIVANJA		5.156.916	4.565.869
Porez na dobit	15	(479.540)	(348.052)
NETO DOBITAK TEKUĆE GODINE		4.677.376	4.217.817
ZARADA PO AKCIJI	16	659	651

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Lice ovlašteno za zastupanje

Lice sa licencom

Bilans stanja na dan 31.12.2023. godine

Bilansne pozicije	Napomene	31.12.2023. u KM	31.12.2022. uKM
Stalna imovina			
Nematerijalna sredstva		6.808	29.848
Nekretnine, postrojenja, oprema	17	1.807.239	1.373.196
Investicione nekretnine	17a	3.720.481	3.720.481
Dugoročni finansijski plasmani	18	23.834.442	19.022.980
		29.368.970	24.146.505
Tekuća imovina			
Dati avansi		130.061	3.779
Potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi šteta i ostali kupci	19	1.160.232	1.313.060
Potraživanja iz specifičnih poslova		-	-
Druga potraživanja	20	119.056	230.438
Kratkoročni finansijski plasmani	21	14.500	1.500.000
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	22	1.888.572	3.873.944
Aktivna vremenska razgraničenja	23	485.703	828.160
		3.798.124	7.749.381
POSLOVNA AKTIVA		33.167.094	31.895.886
Vanbilansna aktiva	28	520.650	137.574
UKUPNO AKTIVA		33.687.744	32.033.460
Kapital	24		
Osnovni kapital		8.000.000	7.000.000
Zakonske rezerve		800.000	700.000
Nerealizovani dobici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju		67.941	67.942
Nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju		(157.674)	(157.674)
Neraspoređeni dobitak ranijih godina		200.000	2.182.134
Neraspoređeni dobitak tekuće godine		4.677.376	4.217.817
		13.587.643	14.010.219
Dugoročna rezervisanja	25	51.813	48.015
Kratkoročne obaveze			
Obaveze za premiju i specifične obaveze		43.898	87.617
Obaveze po osnovu zarada i naknade zarada		53.119	57.521
Druge obaveze iz poslovanja		250.481	316.950
Obaveze za poreze, doprinose i druge kratkoročne obaveze	26	2.223.127	971.000
Obaveze za poreze		105.733	-
Pasivna vremenska razgraničenja	27	16.851.280	16.404.564
		19.527.638	17.837.652
POSLOVNA PASIVA		33.167.094	31.895.886
Vanbilansna pasiva	28	520.650	137.574
UKUPNO PASIVA		33.687.744	32.033.460

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Bilans tokova gotovine za period 01.01 - 31.12.2023. godine

	2023. u KM	2022. u KM
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi od premije osiguranja, saosiguranja i primljenih avansa	17.392.167	15.985.874
Prilivi od učešća u naknadi šteta	180.396	67.667
Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	541.112	915.515
Odlivi po osnovu naknade šteta iz osiguranja i udjela u štetama iz saosiguranja i dati avansi	(7.634.064)	(7.551.952)
Odlivi po osnovu premija saosiguranja, reosiguranja i retrocesija	(271.349)	(380.892)
Odlivi po osnovu isplata zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	(1.709.738)	(2.090.596)
Odlivi po osnovu troškova sprovodenja osiguranja	(1.100.807)	(2.110.037)
Odlivi po osnovu poreza na dobit	(219.950)	(440.510)
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	(2.576.295)	(826.769)
Neto priliv/ (odliv) gotovine iz poslovnih aktivnosti	4.601.472	3.568.300
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana	1.300.946	3.639.235
Prilivi po osnovu kamata	449.022	201.522
Prilivi od dividendi i učešća u dobitku	435.088	1.192.838
Prilivi po osnovu ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	6.370.506	2.924.588
Odlivi po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana	(4.962.827)	(1.960.000)
Odlivi po osnovu kupovine nematerijalnih ulaganja, NPO, investicionih nekretnina	(647.042)	-
Odlivi po osnovu ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	(7.387.337)	(7.213.787)
Neto priliv/ (odliv) gotovine iz aktivnosti investiranja	(4.441.644)	(1.215.604)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi po osnovu povećanja osnovnog kapitala	1.000.000	-
Prilivi po osnovu dugoročnih kredita	-	1.100.000
Prilivi po osnovu kratkoročnih kredita	1.761.000	-
Odlivi po osnovu isplaćenih dividendi	(4.906.000)	(3.519.596)
Neto priliv/ (odliv) gotovine iz aktivnosti finansiranja	(2.145.000)	(2.419.596)
NETO PRILIV/ (ODLIV) GOTOVINE	(1.985.172)	(66.900)
GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA		
Pozitivne kursne razlike	95	-
Negativne kursne razlike	(295)	-
GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA	1.888.572	3.873.944

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izvještaj o promjenama na kapitalu za period 01.01 - 31.12.2023. godine

	Osnovni kapital	Nerealizovani dobici/ (gubici) po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	Zakonske rezerve	Akumulirani neraspoređeni dobitak/ (nepokriveni gubitak)	Ukupno
u KM					
Stanje na dan 31.12.2021/ 01.01.2022. godine	7.000.000	(89.732)	700.000	5.382.134	12.992.402
Nerealizovani dobici/ (gubici) po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	-	-	-	-	-
Neto dobitak/ (gubitak) perioda	-	-	-	4.217.817	4.217.817
Objavljene dividende i drugi vidovi raspodjеле dobitka i pokriće gubitka	-	-	-	(3.200.000)	(3.200.000)
Emisija akcijskog kapitala i drugi vidovi povećanja ili smanjenje osnovnog kapitala	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31.12.2022. godine	7.000.000	(89.733)	700.000	6.399.951	14.010.218
Nerealizovani dobici/ (gubici) po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	-	-	-	-	-
Neto dobitak/ (gubitak) perioda	-	-	-	4.677.376	4.677.376
Objavljene dividende i drugi vidovi raspodjеле dobitka i pokriće gubitka	-	-	-	(6.099.951)	(6.099.951)
Emisija akcijskog kapitala i drugi vidovi povećanja ili smanjenje osnovnog kapitala	1.000.000	-	100.000	(100.000)	1.000.000
Stanje na dan 31.12.2023. godine	8.000.000	(89.733)	800.000	4.877.376	13.587.643

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

1. Osnovni podaci o društvu

Dioničarsko društvo za osiguranje Brčko-gas osiguranje (u daljem tekstu Društvo) registrovano je u Osnovnom sudu u Bijeljini pod brojem uloška: Fi-1140/98, a na osnovu Rješenja Ministarstva finansija Republike Srpske o izdavanju dozvole za obavljanje poslova osiguranja br. 04-4728/98 od 17. septembra 1998. godine.

Društvo je Rješenjem Agencije za osiguranje Republike Srpske broj 05-127-2/07 od 23. januara 2008. godine dobilo dozvolu za obavljanje svih vrsta neživotnih osiguranja, i time uskladilo svoje posovanje u skladu sa novim Zakonom o društvima za osiguranje („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 17/05).

Društvo je upisano u sudske registre kod Osnovnog suda u Brčkom, pod brojem D-283/02 sa matičnim-registracijskim brojem subjekta upisa 1-146 i brojem identifikacione oznake 1.

Djelatnost Društva čine poslovi neživotnih osiguranja, poslovi saosiguranja, kao i poslovi neposredno povezani sa poslovima osiguranja.

Sjedište Društva je u Brčkom, Banjalučka 8.

Matični broj Društva je: 1-146, a JIB je 4600013830004.

Proječan broj zaposlenih po osnovu stanja na kraju mjeseca Društva je 124 zaposlena radnika (31. decembar 2022. godine 132 zaposlena radnika).

Društвom upravljaju osnivači, odnosno dioničari koji posjeduju dionice sa pravom upravljanja, srazmjerno učešću u osnivačkom, odnosno dioničkom kapitalu Društva.

Tokom 2020. godine izvršna je promjena lica ovlaštenog za zastupanje Društva po Rješenju Osnovnog suda Brčko distrikt BiH 096-0-REG-20-00295 od 15. aprila 2020. godine, gdje je Milošević Miladin, magistar ekonomije, direktor Društva bez ograničenja imenovan kao lice ovlašteno za zastupanje u pravnom prometu. Lica ovlaštena za zastupanje su i Izvršni direktor za poslove osiguranja Skopljak Zoran i Izvršni direktor za finansije i računovodstvo Snježana Ilić.

Rješenjem o registraciji Osnovnog suda Brčko Distrikt BIH broj 096-0-Reg-21-000676 od 23. jula 2021. izvršen je upis povećanja kapitala i osnovni kapital na dan 31. decembar 2021. godine je iznosio 7.000.000 KM.

Rješenjem o registraciji Osnovnog suda Brčko Distrikt BIH broj 096-0-Reg-23-001284 od 05. decembra 2023. godine izvršen je upis povećanja kapitala i osnovni kapital na dan 31. decembra 2023. godine je iznosio 8.000.000 KM.

Društvo svoju poslovnu aktivnost obavlja na teritoriji Republike Srpske i Federacije BiH preko centrale sa sjediшtem u Brčkom i 18 podružnica.

Organi Društva su:

- Skupština Društva,
- Upravni odbor,
- Direktor,
- Nadzorni odbor.

Predsjednik Skupštine Društva na posljednjoj sjednici u 2023. godini:

- Sofrenović Mladen

Direktor Društva:

- Milošević Miladin

Članovi Upravnog odbora:

- Miladin Milošević (predsjednik)
- Ivan Lalović (član)
- Milka Vuković (član)

Nadzorni odbor:

- Goran Ostojić (predsjednik)
- Anka Bulatović (član)
- Goran Drakulić (član)

2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

Izjava o usaglašenosti

Priloženi finansijski izvještaji predstavljaju godišnje finansijske izvještaje Društva za poslovnu 2023. godinu i sastavljeni su u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Brčko distriktu BiH ("Službeni glasnik Brčko distrikta BiH", br. 22/2016 i 50/2018) i propisima Agencija za osiguranje koji regulišu finansijsko izvještavanje društava za osiguranje.

Prezentacija finansijskih izvještaja

Pravna lica finansijske izvještaje sastavljaju i prezentuju za poslovnu godinu i to za period od 1. januara do 31. decembra tekuće godine sa uporednim podacima za prethodnu godinu. Finansijski izvještaji su iskazani u konvertibilnim markama (KM), osim ukoliko nije drugačije navedeno.

Računovodstveni metod

Finansijski izvještaji su sastavljeni po metodu prvobitne nabavne vrijednosti, osim ukoliko MSFI ne zahtijevaju drugačiji osnov vrednovanja na način opisan u primjenjenim računovodstvenim politikama (naknadno vrednovanje investicionih nekretnina).

Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski izvještaji Društva sastavljeni su na osnovu načela stalnosti poslovanja.

Uporedni podaci

Društvo je kao uporedne podatke prikazao bilans uspjeha, bilans stanja, izvještaj o promjenama na kapitalu i izvještaj o novčanim tokovima na dan 31. decembra 2022. godine

Uticaj i primjena novih i revidiranih Međunarodnih standarda za finansijsko izvještavanje (“MSFI”) i Međunarodnih računovodstvenih standarda (“MRS”)

Na dan odobravanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći standardi i izmjene postojećih standarda, su u primjeni:

- MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ – Dopune klasifikacije obaveza (1. januar 2023. godine);
- MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ – Objelodanjivanje računovodstvenih politika – Dopune (1. januar 2023. godine);
- MRS 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“ Dopuna definicije računovodstvenih procjena (1. januar 2023. godine);
- MRS 12 „Porez na dobit“ – Odloženi porez povezani sa sredstvima i obvezama nastalim iz pojedinačnih transakcija (1. januar 2023. godine);
- MSFI 17 „Ugovori o osiguranju“ – Dopune (1. januar 2023. godine).

Primjena gore navedenih novih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja, nije imala uticaja na finansijske izvještaje Društva.

Na dan odobravanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći Standardi i izmjene postojećih Standarda, kao i nova tumačenja su bili izdati, ali nisu postali efektivni:

- MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ dopuna klasifikacije dugoročnih i kratkoročnih obaveza (1. januar 2024. godine);
- MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ dopuna kratkoročne obaveze i kovenante (1. januar 2024. godine);
- MRS 7 „Izvještaj o tokovima gotovine“ i MSFI 7 „Finansijski instrumenti – Objelodanjivanja“ – Dopune aranžmani finansiranja od strane dobavljača (1. januar 2024. godine);
- MSFI 16 „Lizing“ – Dopuna obaveza po osnovu najma u transakcijama prodaje i povratnog lizinga (1. januar 2024. godine).

Rukovodstvo Društva je izabralo da ne usvoji ove nove Standarde i izmjene postojećih Standarda prije nego oni stupe na snagu. Rukovodstvo predviđa da usvajanje ovih novih Standarda i izmjena postojećih Standarda neće imati značajan uticaj na finansijske izvještaje Društva u periodu inicijalne primjene.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika

Prihodi i rashodi

Prihodi od premije ostalih osiguranja

Prihod od premije osiguranja predstavljaju fakturisane iznose premija u tekućem obračunskom periodu, uvećane za prenosne premije na početku godine i umanjene za prenosne premije na kraju obračunskog perioda. Prihodi od premije osiguranja se uključuju u ukupan prihod u skladu sa rokovima i periodima pokrivanja rizika iz odgovarajućih ugovora o osiguranju.

Prenosna premija se obračunava za dijelove fakturisanih premija koji se odnose na naredne obračunske periode. Prenosna premija se obračunava metodom „pro rata temporis“ na fakturisanu bruto premiju osiguranja.

Prihod po osnovu kamata

Prihod po osnovu kamata se najvećim dijelom odnose na obračunate kamate na plasmane i kamate po obveznicama, evidentirane u obračunskom periodu u kome su nastale.

Pasivna vremenska razgraničenja

Pasivna vremenska razgraničenja čine unaprijed obračunati prihodi (prenosna premija), i obračunavaju se prema vremenu trajanja osiguranja.

Prenosna premija (razgraničenje za nezarađene premije) se obezbjeđuje da bi se obuhvatili dijelovi obračunatih premija koji se odnose na prihode narednih obračunskih perioda.

Rezervisanje sredstava za nastale prijavljene, a nelikvidarane štete vrše se na osnovu procjene iznose svake pojedinačne štete osim za štete za koje, na osnovu raspoložive dokumentacije, nije moguće izvršiti takvu procjenu, a za koje se rezervacija sredstava vrši na osnovu prosječne likvidirane štete u odnosnoj vrsti osiguranja.

Štete u sporu rezervišu se u iznosu za koji se očekuje da bi mogao biti utvrđen od strane suda.

Rezerve za štete koje se isplaćuju ili će se isplaćivati u obliku rente obračunavaju se u kapitalizovanim iznosima.

Izdvojena sredstva za preventivu obrazuju se izdvajanjem iz bruto premija po propisanim stopama iz „Pravilnika o maksimalnim stopama režijskog dodatka“.

Rezervisanje sredstava za nastale, a neprijavljenе štete utvrđuje se na osnovu metode ulančanih ljestvica u svakoj vrsti neživotnih osiguranja.

Rezervisanje sredstava za nastale prijavljene, a nelikvidirane štete

Rezervisanje za nastale prijavljene, a nelikvidirane štete vrši se na osnovu procjene iznosa svake pojedinačne štete osim za štete za koje, na osnovu raspoložive dokumentacije, nije moguće izvršiti takvu procjenu, a za koje se rezervacija vrši na osnovu prosječne likvidirane štete u odnosnoj vrsti osiguranja.

Rezervisane štete

Rezervisane štete obrazuju se u visini procijenjenog iznosa obaveza za nastale prijavljene, a neriješene štete, kao i za nastale neprijavljenе štete u tekućem obračunskom periodu.

Troškovi sprovođenja osiguranja

Troškovi sprovođenja osiguranja predstavljaju rashode za obavljanje djelatnosti osiguranja. Podijeljeni su na troškove pribave i troškove uprave. Troškovi pribave uključuju sve direktne troškove koji nastaju kod zaključivanja ugovora o osiguranju, kao što su troškovi osoblja zaposlenog u prodaji, troškovi provizija. Troškovi uprave predstavljaju troškove sprovođenja osiguranja koji nisu direktno povezani sa zaključenjem ugovora o osiguranju.

Preračunavanje strane valute

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti su preračunate u KM po zvaničnom kursu koji je važio na dan poslovne promjene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja preračunati su u KM po zvaničnom kursu utvrđenom za taj dan.

Nemonetarne stavke koje se vrednuju po principu istorijskog troška izraženog u stranoj valuti preračunate su po istorijskom kursu važećem na dan inicijalne transakcije.

Zvanični kursevi stranih valuta primjenjeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u KM su bili sljedeći:

Valuta	31.12.2023.	31.12.2022.
EUR	1,95583	1,95583
CHF	2,11213	1,98622
USD	1,76998	1,83370
GBP	2,25054	2,20517

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema se inicialno priznaju po nabavnoj vrijednosti, odnosno po cijeni koštanja za sredstva izrađena u sopstvenoj režiji. Nabavnu vrijednost čini fakturna vrijednost uvećana za sve troškove koje se mogu direktno pripisati dovođenju ovih sredstava u stanje funkcionalne pripravnosti.

Nakon početnog priznavanja, nekretnine, postrojenja i oprema vrednuju se po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za kumuliranu ispravku vrijednosti po osnovu amortizacije i za eventualne kumulirane gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme se izračunava primjenom linearne metode u toku procijenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstava, uz primjenu sljedećih stopa:

Naziv	stope %
Nekretnine	1,30%
Kancelarijski namještaj	10,00% - 12,50%
Računarska oprema	20,00%
Ostala oprema	10,00% - 16,00%
Službena vozila	15,50%

Obračun amortizacije počinje od narednog mjeseca u odnosu na mjesec u kojem je sredstvo stavljeno u upotrebu. Amortizacione stope se preispisuju svake godine radi obračuna amortizacije koja odražava stvarni utrošak ovih sredstava u toku poslovanja i preostali namjeravani vijek njihovog korišćenja.

Sredstvo se isknjižava iz evidencije u momentu otuđenja ili ukoliko se ne očekuju buduće ekonomске koristi od upotrebe tog sredstva. Dobici ili gubici po osnovu prodaje ili otpisa sredstva (kao razlika između neto prodajne vrijednosti i knjigovodstvene vrijednosti) priznaju se u bilansu uspjeha odgovarajućeg perioda.

Investicione nekretnine

Investicione nekretnine obuhvataju nekretnine koje Društvo drži radi uvećanja vrijednosti kapitala.

Inicijalno priznavanje investicionih nekretnina vrši se po njihovoj nabavnoj vrijednosti ili cjeni koštanja. Nabavnu vrijednost čini fakturna vrijednost uvećana za sve troškove koje se mogu direktno pripisati dovođenju ovih sredstava u stanje funkcionalne pripravnosti.

Nakon početnog priznavanja investicione nekretnine se vrednuju po fer vrijednosti, koju godišnje utvrđuju eksterni procjenitelji. Na osnovu člana 16 stava 2 Pravilnika o ulaganju sredstava društava za osiguranje, Društvo za osiguranje je obavezno da vrši procjenu vrijednosti svake pojedinačne nekretnine najmanje jednom godišnje, a najmanje jednom u tri godine obavezno je da procjena vrijednosti svake pojedinačne nekretnine bude izvršena od strane ovlašćenog procjenjivača. Fer vrijednost se zasniva na cijenama ponude na aktivnom tržištu korigovanim, ukoliko je neophodno, za specifičnosti sredstva. Promjene u fer vrijednostima investicionih nekretnina se evidentiraju u bilansu uspjeha kao dio ostalih prihoda, odnosno ostalih rashoda.

Ulaganja u povezana, pridružena i ostala lica

Ulaganja u povezana, pridružena i ostala lica predstavljaju finansijska sredstva koja se mjere po njihovoj nabavnoj vrijednosti. Finansijska sredstva koja se drže do roka dospijeća i finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se vrednuju po MRS 39 – Finansijski instrumenti: Priznavanje i odmjeravanje.

Finansijski instrumenti

Klasifikacija finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva uključuju dugoročne finansijske plasmane, potraživanja i kratkoročne finansijske plasmane, gotovinu i gotovinske ekvivalente. Društvo klasificira finansijska sredstva u neku od sljedećih kategorija: sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, investicije koje se drže do dospijeća, krediti (zajmovi) i potraživanja i sredstva raspoloživa za prodaju. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su sredstva stečena. Rukovodstvo Društva utvrđuje klasifikaciju finansijskih sredstava prilikom inicijalnog priznavanja. Finansijske obaveze uključuju dugoročne finansijske obaveze, kratkoročne finansijske obaveze, obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze. Društvo klasificira finansijske obaveze u dvije kategorije: obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i ostale finansijske obaveze.

Metod efektivne kamate

Metod efektivne kamate je metod izračunavanja amortizovane vrijednosti finansijskog sredstva ili finansijske obaveze i raspodjele prihoda i rashoda od kamate tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontuje buduće gotovinske isplate ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta ili, gdje je prikladno, tokom kraćeg perioda na neto knjigovodstvenu vrijednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Prihodi se priznaju na bazi efektivne kamate za dužničke instrumente, izuzev za one koji su iskazani po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumijevaju se novac u blagajni, sredstva na tekućim i deviznim računima kao i kratkoročni depoziti do tri mjeseca koje je moguće lako konvertovati u gotovinu i koji su predmet beznačajnog rizika od promjene vrijednosti.

Krediti (zajmovi) i potraživanja

Potraživanja od kupaca, krediti (zajmovi) i ostala potraživanja sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu klasificuju se kao krediti (zajmovi) i potraživanja. Krediti (zajmovi) i potraživanja vrednuju se po amortizovanoj vrijednosti, primjenom metode efektivne kamate, umanjenoj za umanjenje vrijednosti po osnovu obezvrijeđenja. Prihod od kamate se priznaje primjenom metoda efektivne kamate, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gdje priznavanje prihoda od kamate ne bi bilo materijalno značajno.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivativna sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana kao finansijska sredstva naznačena po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, investicije koje se drže do dospjeća i krediti (zajmovi) i potraživanja. Nakon početnog priznavanja, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju priznaju se po njihovoj fer vrijednosti. Dobici ili gubici nastali po osnovu promjene fer vrijednosti priznaju se u okviru promjena na kapitalu, na računima nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu hartija od vrijednosti. Umanjenja za gubitke po osnovu obezvrijeđenja vrijednosti se priznaju direktno u bilansu uspjeha. U slučaju prodaje finansijskog sredstva raspoloživog za prodaju ili trajnog umanjenja vrijednosti, kumulativni dobitak ili gubitak, prethodno priznat u okviru kapitala, prenosi se na prihode i rashode perioda. Fer vrijednost finansijskih sredstava se u načelu utvrđuje prema tržišnoj vrijednosti ostvarenoj na Banjalučkoj berzi na dan bilansa stanja. Za sredstva za koja ne postoji aktivno tržište, fer vrijednost se utvrđuje korišćenjem tehnika procjene. Tehnike procjene obuhvataju korišćenje posljednjih nezavisnih tržišnih transakcija između obaveštenih, voljnih strana, ako su dostupne, poređenje sa aktuelnom fer vrijednošću drugog instrumenta koji je u značajnoj mjeri isti i analizu diskontovanog toka gotovine. Sredstva za koja ne postoji aktivno tržište i za koja nije moguće realno utvrditi fer vrijednost vrednuju se po nabavnoj vrijednosti, umanjenoj za eventualne kumulirane gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti.

Umanjenja vrijednosti finansijskih sredstava

Na dan svakog bilansa stanja Društvo procjenjuje da li postoje objektivni dokazi da je došlo do umanjenja vrijednosti imovine finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava (osim sredstava iskazanih po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha). Obezvrijeđenje finansijskih sredstava se vrši kada postoje objektivni dokazi da su, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijskog sredstva, procjenjeni budući novčani tokovi sredstava izmjenjeni.

Obezvrijeđenje (ispravka vrijednosti) potraživanja vrši se indirektno za iznos dospjelih potraživanja koja nisu naplaćena u određenom periodu od datuma dospjeća za plaćanje, a direktno ako je nemogućnost naplate izvjesna i dokumentovana. Promjene na računu ispravke vrijednosti potraživanja evidentiraju se u korist ili na teret bilansa uspjeha. Naplata otpisanih potraživanja knjiži se u bilansu uspjeha kao ostali prihod.

Obezvredjenje akcija, klasifikovanih kao finansijska sredstva raspoloživa za prodaju, koje se ne kotiraju na Banjalučkoj berzi vrši se u slučaju značajnog ili dugotrajnog pada fer vrijednosti posmatrane akcije ispod njene knjigovodstvene vrijednosti. Prethodno prznati rashodi obezvredjenja po ovom osnovu se ne ukidaju kroz bilans uspjeha. Svako naknadno povećanje fer vrijednosti se priznaje direktno u okviru kapitala

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući obaveze po kreditima, inicijalno se priznaju po fer vrijednosti primljenih sredstava, umanjenoj za troškove transakcije.

Nakon početnog priznavanja, ostale finansijske obaveze se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem metoda efektivne kamate. Trošak po osnovu kamata se priznaje u bilansu uspjeha obračunskog perioda.

Porezi

Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa propisima o oporezivanju Bosne i Hercegovine. Konačni iznos obaveze poreza na dobitak utvrđuje se primjenom poreske stope od 10% na poresku osnovicu utvrđenu u poreskom bilansu Društva. Poreska osnovica prikazana u poreskom bilansu uključuje dobitak prikazan u zvaničnom bilansu uspjeha koji se koriguje za razlike koje su definisane propisima o oporezivanju u Bosni i Hercegovini.

Republički propisi ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina.

Odloženi porez

Odloženi porez na dobitak se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle između knjigovodstvene vrijednosti sredstva i obaveza u finansijskim izvještajima i njihove odgovarajuće poreske osnovice korišćene u izračunavanju oporezivog dobitka. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike, dok se odložena poreska sredstva priznaju u mjeri u kojoj je vjerovatno da će oporezivi dobici biti raspoloživi za korišćenje odbitnih privremenih razlika.

Odloženi porez se obračunava po poreskim stopama za koje se očekuje da će se primjenjivati u periodu kada se sredstvo realizuje ili obaveza izmiruje. Odloženi porez se knjiži na teret ili u korist bilansa uspjeha, osim kada se odnosi na pozicije koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, i u tom slučaju se odloženi porez takođe raspoređuje u okviru kapitala.

Primanja zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Bosni i Hercegovini, Društvo je u obavezi da plaća doprinose fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Društvo je, takođe, obavezna da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose. Društvo nije uključeno u druge oblike penzijskih planova i nema nikakvih obaveza po ovim osnovama.

4. Značajne računovodstvene procjene

Sastavljanje finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva Društva da vrši procjene i koristi pretpostavke koje mogu da imaju efekta na prezentovane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, tekućim i očekivanim uslovima poslovanja i ostalim raspoloživim informacijama na dan sastavljanja finansijskih izvještaja. Stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procjenjenih iznosa.

Najznačajnija područja koja od rukovodstva zahtijevaju vršenje procjene i korišćenje pretpostavki predstavljena su u daljem tekstu:

a) Korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme

Društvo procjenjuje preostali korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svake poslovne godine. Procjena korisnog vijeka nekretnina, postrojenja i opreme je zasnovana na istorijskom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i predviđenim tehnološkim napretkom i promjenama ekonomskih i industrijskih faktora.

Ukoliko se sadašnja procjena razlikuje od prethodnih procjena, promjene u poslovnim knjigama Društva se evidentiraju u skladu sa MRS 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“. Ove procjene mogu da imaju materijalno značajan efekat na knjigovodstvenu vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme kao i na iznos amortizacije tekućeg obračunskog perioda.

b) Umanjenje vrijednosti imovine

Na dan bilansa stanja, Društvo vrši pregled knjigovodstvene vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine i procjenjuje da li postoje indikacije za umanjenje vrijednosti nekog sredstva. Prilikom procjenjivanja umanjenja vrijednosti, sredstva koja gotovinske tokove ne generišu nezavisno dodjeljuju se odgovarajućoj jedinici koja generiše novac. Naknadne promjene u dodjeljivanju jedinici koja generiše novac ili u vremenu novčanih tokova mogu da utiču na knjigovodstvenu vrijednost odnosne imovine.

c) Ispravka vrijednosti potraživanja

Društvo obračunava obezvrijđenje sumnjivih i spornih potraživanja u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu procjenjivanja bilansnih i vanbilansnih pozicija društva za osiguranje („Službeni glasnik RS“, broj 10/09), i u skladu sa Pravilnikom o izmjenama i dopunama pravilnika o načinu procjenjivanja bilansnih i vanbilansnih pozicija društva za osiguranje („Službeni glasnik RS“ broj 91/14 od 15.10.2014. godine) i kao i na osnovu procjene rukovodstva Društva zasnovane na istorijskom iskustvu. Rukovodstvo vjeruje da nije potrebna dodatna ispravka vrijednosti potraživanja, izuzev one već prikazane u finansijskim izvještajima.

d) Rezervisane štete

Rezervisane štete obrazuju se u visini procijenjenog iznosa obaveza za nastale prijavljene a neriješene štete, kao i za nastale neprijavljene štete u tekućem obračunskom periodu.

5. Prihodi od premije osiguranja, saosiguranja i reosiguranja neživotnih osiguranja

Prihodi od premije osiguranja, saosiguranja i reosiguranja neživotnih osiguranja	2023. u KM	2022. u KM
Obavezno osiguranje od autoodgovornosti	13.327.613	12.572.827
Osiguranje motornih vozila (auto-kasko)	1.500.137	1.430.613
Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	320.487	383.465
Granično osiguranje od autoodgovornosti	23.679	19.782
Osiguranje od posljedica nesretnog slučaja – OLN	650.364	680.436
Osiguranje putnika u motornom vozilu – AN	196.432	143.582
Osiguranje imovine - provalna krađa i razbojništvo	56.409	46.141
Osiguranje imovine - objekti u izgradnji tarifa VII	7.113	26.529
Zdravstveno osiguranje	174.257	177.359
Osiguranje plovila	1.435	1.228
Osiguranje robe u transportu	1.710	2.124
Osiguranje od opšte građanske odgovornosti	62.397	95.708
Osiguranje od opšte građanske odgovornosti za brodove	1.198	751
Osiguranje od razlike u finansijskim gubicima	26.913	25.466
Osiguranje pomoći	117.297	62.229
Ostali prihodi od premije osiguranja	190.202	229.912
Ukupno prihodi od premije osiguranja, saosiguranja i reosiguranja neživotnih osiguranja:	16.657.643	15.898.152

Prenosna premija neživotnih osiguranja 31.12.2022. godine	9.139.116
Fakturisana premija za 2023. godinu	17.354.289
Ukupno:	26.493.405
Prenosna premija neživotnih osiguranja 31.12.2023. godine	(9.835.762)
Ukupno:	16.657.643

Brčko-gas osiguranje d.d. Brčko**Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja se završava 31. decembra 2023. godine**

Pregled bruto obračunate premije u toku 2023. i 2022. godine dat je u nastavku:

Šifra vrste osiguranja	Vrsta osiguranja	2023			2022		
		Broj polisa	Obračunata premija	Učešće u %	Broj polisa	Obračunata premija	Učešće u %
0	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1	Osiguranje nezgode	38.775	865.607	4,99%	37.854	841.640	5,24%
2	Zdravstveno osiguranje	4.462	174.257	1,00%	4.659	178.714	1,11%
3	Osiguranje vozila koja se kreću na kopnu, osim šinskih vozila	1.713	1.500.137	8,64%	1.695	1.430.613	8,91%
4	Osiguranje vozila koja se kreću po šinama	1	279	0,00%	-	-	-
6	Osiguranje plovila	5	1.435	0,01%	11	1.228	0,01%
7	Osiguranje robu u transportu	1	1.710	0,01%	2	2.124	0,01%
8	Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	1.006	361.484	2,08%	1.058	425.522	2,65%
9	Osiguranje od ostalih šteta na imovini	514	125.743	0,72%	541	148.012	0,92%
10	Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila	40.436	14.115.832	81,34%	40.358	12.836.658	79,99%
12	Osiguranje od opšte odgovornosti za upotrebu provila	28	1.198	0,01%	14	751	0,00%
13	Osiguranje od opšte građanske odgovornosti	152	62.397	0,36%	156	95.708	0,60%
16	Osiguranje od različitih finansijskih gubitaka	471	26.913	0,16%	453	25.466	0,15%
19	Osiguranje pomoći	21.169	117.297	0,68%	10.019	62.228	0,03%
Ukupno		108.733	17.354.289		96.820	16.048.664	100%

U 2023. godini najveći dio prihoda od premije osiguranja odnosi se na osiguranje od odgovornosti za motorna vozila u iznosu od 14.115.832 KM tj. 81,34% (u 2022. godini u iznosu od 12.836.658 KM tj. 79,99%). Ukupno je izdato 108.733 polisa od čega je 40.436 polisa osiguranja odgovornosti za motorna vozila.

Brčko-gas osiguranje d.d. Brčko**Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja se završava 31. decembra 2023. godine**

Raspodjela premije je urađena prema Pravilniku o maksimalnim stopama režijskog dodatka i data je u nastavku:

Šifra vrste osiguranja	Vrsta osiguranja	Raspodjela bruto premije						
		Bruto premija	Tehnička premija	%	Doprinos za preventivu	%	Režijski dodatak	%
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
01	Osiguranje nezgode	865.607	597.269	69%	8.656	1%	259.682	30%
02	Zdravstveno osiguranje	174.257	130.693	75%	-	-	43.564	25%
03	Osiguranje vozila koja se kreću na kopnu, osim šinskih vozila	1.500.137	1.102.601	73,5%	22.502	1,5%	375.034	25%
04	Osiguranje vozila koja se kreću po šinama	279	195	70%	-	-	84	30%
06	Osiguranje plovila	1.435	1.005	70%	-	-	430	30%
07	Osiguranje robu u transportu	1.710	1.197	70%	-	-	513	30%
08	Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	361.484	319.913	88,5%	5.422	1,5%	36.148	10%
09	Osiguranje od ostalih šteta na imovini	125.743	111.283	88,5%	1.886	1,5%	12.574	10%
10	Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila	14.115.832	9.881.082	70%	-	-	4.234.751	30%
12	Osiguranje od opšte odgovornosti za brodove	1.198	899	75%	-	-	299	25%
13	Osiguranje od opšte građanske odgovornosti	62.397	46.798	75%	-	-	15.599	25%
16	Osiguranje od različitih finansijskih gubitaka	26.913	20.185	75%	-	-	6.728	25%
18	Osiguranje pomoći	117.297	82.108	70%	-	-	35.189	30%
Ukupno		17.354.289	12.295.228		38.466		5.020.595	

Ukupno ostvarena bruto premija u 2023. godini u iznosu od 17.354.289 KM (u 2022. godini u iznosu od 16.048.664 KM) je raspoređena, prema Pravilniku o maksimalnim stopama režijskog dodatka, gdje je 12.295.228 KM (u 2022. godini u iznosu od 10.945.420 KM) raspoređeno na tehničku premiju, 38.466 KM (u 2022. godini u iznosu od 38.479 KM) na doprinos za preventivu i 5.020.595 KM (u 2022. godini u iznosu od 4.613.330 KM) na režijski dodatak.

6. Prihodi po osnovu učešća saosiguranja, reosiguranja i retrocesija u naknadi šteta neživotnih osiguranja

Prihodi po osnovu učešća saosiguranja, reosiguranja i retrocesija u naknadi šteta neživotnih osiguranja	2023. u KM	2022. u KM
Prihod od učešća reosiguravača neživotnih osiguranja	11.033	198.316
Prihod po osnovu učešća reosiguravača u rezervisanim štetama	184.318	120.000
Ukupno prihodi po osnovu učešća saosiguranja, reosiguranja i retrocesija u naknadi šteta neživotnih osiguranja:	195.351	318.316

7. Prihodi od ukidanja i smanjenja rezervisanja neživotnih osiguranja

Prihodi od ukidanja i smanjenja rezervisanja neživotnih osiguranja	2023. u KM	2022. u KM
Prihodi od smanjenja rezervisanja redovne štete	632.282	320.402
Prihodi od smanjenja nastale neprijavljene štete	327.860	298.622
Prihodi od smanjenja troškova obrade i renta	9.589	32.446
Ukupno prihodi od ukidanja i smanjenja rezervisanja neživotnih osiguranja:	969.731	651.470

8. Drugi poslovni prihodi

Drugi poslovni prihodi	2023. u KM	2022. u KM
Prihod od provizije reosiguranja	(23.501)	42.729
Prihod od regresa obaveznih osiguranja	207.475	51.990
Prihod od regresa neobaveznih osiguranja	28.734	62.361
Prihod od zakupnina	17.400	17.250
Prihodi po ostalim osnovama	31.334	47.731
Ukupno drugi poslovni prihodi:	261.442	222.061

9. Rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose

Rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose	2023. u KM	2022. u KM
Doprinos Zaštitnom fondu Republike Srpske	56.670	71.107
Doprinos Zaštitnom fondu Federacije Bosne i Hercegovine	21.396	38.025
Vatrogasni doprinos	30.390	53.892
Doprinos za preventivu	71.358	72.145
Rezervacije za rentu	5.984	5.761
Rezervacija za otpremninu	14.313	-
Troškovi Biroa zelene karte	34.225	37.675
Ukupno rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose:	234.336	278.605

Rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose u 2023. godini u iznosu od 234.336 KM (u 2022. godini u iznosu od 278.605 KM) se najvećim dijelom odnose na doprinos za preventivu.

Doprinos za preventivu obuhvata izdvojena sredstva za preventivu koja se obrazuje izdvajanjem iz bruto premije svih vrsta osiguranja, a vatrogasni doprinos predstavlja obavezni doprinos za zaštitu od požara, obračunat u skladu sa zakonima kojima je uređena zaštita od požara u Republici Srpskoj i Federaciji BiH. Doprinos Zaštitnom fondu obuhvata doprinos Fondu za naknadu šteta RS i doprinos Zaštitnom fondu FBIH.

10. Naknade šteta, ugovorenih iznosa i premija saosiguranja i reosiguranja

Naknade šteta, ugovorenih iznosa i premija saosiguranja i reosiguranja	2023. u KM	2022. u KM
Naknade šteta, osiguranih suma, drugih ugovorenih iznosa i udjeli u štetama neživotnih osiguranja	7.691.133	7.596.262
Rashodi po osnovu premija i provizija saosiguranja, reosiguranja i retrocesija neživotnih osiguranja	547.189	547.740
Rezervisanja za štete, udjele u štetama i ostala rezervisanja po osnovu neživotnih osiguranja	522.930	1.252.800
Ukupno naknade šteta, ugovorenih iznosa i premija saosiguranja i reosiguranja:	8.761.252	9.396.802

Struktura naknada šteta osiguranih suma, drugih ugovorenih iznosa i udjela u štetama neživotnih osiguranja je data u sljedećoj tabeli:

Vrsta štete	2023. u KM	2022. u KM
Osiguranje nezgode	477.024	523.354
Zdravstveno osiguranje	39.590	80.049
Osiguranje vozila koja se kreću po kopnu, osim šinskih vozila	988.867	895.750
Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	1.421.018	199.438
Osiguranje od ostalih šteta na imovini	57.675	1.128.139
Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila	4.681.571	4.749.998
Osiguranje od opšte građanske odgovornosti	19.163	17.488
Osiguranje različitih finansijskih gubitaka	6.225	2.046
Ukupno:	7.691.133	7.596.262

U toku 2023. godine je isplaćeno 2.160 šteta. Sve obrađene štete u toku 2023. godine su isplaćene.

Rashodi po osnovu premija i provizija saosiguranja, reosiguranja i retrocesija neživotnih osiguranja obuhvataju troškove su vezane za premiju reosiguranja po ugovorima o reosiguranju i trošak prenosne premije reosiguranja.

Struktura ovih rashoda je data u sljedećoj tabeli:

Vrsta premije	2023. u KM	2022. u KM
Premija reosiguranja zelene karte	227.883	217.878
Premija reosiguranja obaveznih osiguranja	120.144	137.925
Premija reosiguranja ostale imovine od požara i prirodnih sila	194.702	-
Premija reosiguranja ostalih imovinskih osiguranja i nezgode	4.418	191.683
Provizija iz poslova reosiguranja	42	254
Ukupno:	547.189	547.740

U 2023. godini Društvo je vršilo reosiguranje rizika koji premašuje samopridržaj Društva.

Reosiguranje je vršeno za:

- 1) osiguranje od odgovornosti za motorna vozila,
- 2) osiguranje imovine od požara i prirodnih sila i
- 3) osiguranje od ostalih šteta na imovini.

U osiguranju od odgovornosti za motorna vozila vršeno je reosiguranje zelene karte posredstvom Biroa zelene karte u Bosni i Hercegovini, a reosiguran je višak šteta preko 200.000 EUR (oko 391.166 KM), dok je kod domaćeg reosiguravača "Bosna reosiguranje" d.d. Sarajevo reosiguran višak štete preko 100.000 EUR za domaću autoodgovornost.

Društvo je višak rizika iznad svog samopridržaja u osiguranju imovine (osiguranje robe u prevozu, osiguranje imovine od požara i prirodnih sila, i osiguranje od ostalih šteta na imovini) reosiguralo kod reosiguravača Bosna RE Sarajevo. Ugovorom o reosiguranju predviđeno je da se reosiguranje vrši prema EXCENDT-u.

Rezervisanje za štete je rađeno prema Pravilniku o rezervaciji šteta. Troškovi rezervacije za štete i ostala rezervisanja predstavljaju promjenu na rezervacijama šteta na početku i kraju obračunskog perioda.

Struktura rezervisanja za štete, udjele u štetama i ostala rezervisanja po osnovu neživotnih osiguranja je data u sljedećoj tabeli:

Vrsta rezervacije	2023. u KM	2022. u KM
Za redovne štete	348.870	517.523
Za nastale, a neprijavljene štete	173.509	729.908
Za troškove obrade	551	5.369
Ukupno:	522.930	1.252.800

11. Troškovi sprovođenja osiguranja

11.1. Troškovi amortizacije i rezervisanja

Troškovi amortizacije i rezervisanja u toku 2023. godine u iznosu od 207.579 KM (u toku 2022. godine u iznosu od 168.382 KM) se u potpunosti odnose na troškove amortizacije nematerijalnih ulaganja u iznosu od 23.040 KM i amortizacije građevinskih objekata i opreme u iznosu od 207.579 KM.

11.2. Troškovi materijala, energije, usluga i nematerijalni troškovi

Troškovi materijala, energije, usluga i nematerijalni troškovi	2023. u KM	2022. u KM
Nematerijalni troškovi	864.079	712.409
Troškovi proizvodnih usluga, reklame i propaganda	1.079.017	944.459
Troškovi materijala, goriva i energije	382.231	352.413
Troškovi poreza i doprinosa	199.303	175.121
Troškovi provizija	87.532	33.369
Ukupno troškovi materijala, energije, usluga i nematerijalni troškovi:	2.612.162	2.217.771

11.3. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	2023. u KM	2022. u KM
Troškovi bruto zarada i naknada zarada	1.633.613	1.669.950
Ostali lični rashodi i naknade	67.904	93.879
Ukupno troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi:	1.701.517	1.763.829

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi u 2023. godini u iznosu od 1.701.517 KM (u 2022. godini u iznosu od 1.763.829 KM) najvećim dijelom se odnose na troškove bruto zarada i naknada zarada. Troškovi bruto zarada i naknada zarada u 2023. godini u iznosu od 1.633.613 KM (u 2022. godini u iznosu od 1.669.950 KM) sastoje se iz neto plate u iznosu od 1.074.693 KM (u 2022. godini u iznosu od 1.073.022 KM), poreza na platu u iznosu od 43.942 KM (u 2022. godini u iznosu od 45.842 KM) i doprinosa na platu u iznosu od 514.978 KM (u 2022. godini u iznosu od 551.085 KM). Neto plata je isplaćena za 106 radnika (u 2022. godini za 120 radnika) na bazi časova rada.

12. Finansijski prihodi

Finansijski prihodi	2023. u KM	2022. u KM
Finansijski prihodi od povezanih pravnih lica	513.147	1.263.890
Prihodi od kamata	313.955	187.494
Pozitivne kursne razlike	51.023	152.896
Prihodi od diskonta obveznica	31.524	54.174
Ukupno finansijski prihodi:	909.649	1.658.454

Finansijski prihodi u 2023. godini u iznosu od 909.649 KM (u 2022. godini u iznosu od 1.658.454 KM) najvećim dijelom se odnose na prihode od povezanih pravnih lica koji obuhvataju kamate na zajmove u iznosu od 78.059 KM (u 2022. godini u iznosu od 71.052 KM) i prihod od dividende od MKD Brčko-gas penzionersko a.d. Banja Luka u iznosu od 435.088 KM (u 2022. godini u iznosu od 1.192.838 KM).

U toku 2023. godine društvo je ostvarilo prihod od kamate u iznosu od 313.955 KM (u 2022. godini u iznosu od 187.494 KM) koje se najvećim dijelom odnosi na kamate po osnovu obveznica SDŠ u iznosu od 170.860 KM.

Pozitivne kursne razlike su nastale promjenom kursa dolara koji se nalaze na deviznom računu i na oročenim depozitima, a u toku 2023. godine su iznosile 51.023 KM.

13. Finansijski rashodi

Finansijski rashodi	2023. u KM	2022. u KM
Rashodi kamata	290	12
Negativne kursne razlike	83.226	119.911
Ostali finansijski rashodi	30	-
Ukupno finansijski rashodi:	83.546	119.923

Finansijski rashodi u 2023. godini u iznosu od 83.226 KM (u 2022. godini u iznosu od 119.911 KM) najvećim dijelom se odnose na kursne razlike vezane za razlike kursa za oročenje u dolarima i funtama.

14. Ostali rashodi

Ostali rashodi	2023. u KM	2022. u KM
Ostali otpisi potraživanja	376.552M	382.217
Otpisi potraživanja ostalih osiguranja	18.764	382
Otpisi potraživanja obaveznih osiguranja	40.160	6.486
Kazne, penali i naknade šteta	3.570	20.873
Troškovi izgubljenih sudskih sporova	4.660	-
Ostali nepomenuti rashodi	-	7
Ukupno ostali rashodi:	443.706	409.965

Ostali rashodi u 2023. godini u iznosu od 443.706 KM (u 2022. godini u iznosu od 409.965 KM) najvećim dijelom se odnose na ostale otpise potraživanja koja čine otpisi potraživanja po osnovu prekida AO polisa i otpisi kamata.

Otpis potraživanja je vršen po Pravilniku o procjenjivanju bilansnih i vanbilansnih pozicija, te direktnim isknjižavanjem potraživanja koja nisu naplaćena više godina.

15. Porez na dobit

Porez na dobit	2023. u KM	2022. u KM
Dobitak prije oporezivanja	5.156.916	4.565.869
Korekcija za poreske svrhe	(361.519)	(1.085.351)
Poreska osnovica	4.795.397	3.480.518
Obračunati porez u Bilansu uspjeha i u poreskom bilansu (po stopi od 10%)	479.540	348.052
Tekući porez na dobit	479.540	348.052

16. Zarada po akciji

Zarada po akciji	2023. u KM	2022. u KM
Dobitak obračunskog perioda	4.677.376	4.217.817
Prosječan ponderisan broj akcija	7.093	6.478
Ukupno zarada po akciji:	659	651

17. Nekretnine, postrojenja i oprema

Opis	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Avansi, NPO u pripremi	Ukupno
N A B A V N A V R I J E D N O S T				
Stanje na dan 01.01.2022. godine	830.244	1.307.967	-	2.138.211
Nabavka	-	156.792	-	156.792
Prodaja i rashodovanje	-	(34.711)	-	(34.711)
Stanje na dan 31.12.2022/ 1.1.2023. godine	830.245	1.430.047	-	2.260.292
Nabavka	-	262.764	367.694	630.458
Prodaja i rashodovanje	-	(92.500)	-	(92.500)
Prenos sa avansa	-	-	40.000	40.000
Stanje na dan 31.12.2023. godine	830.245	1.600.311	407.694	2.838.250
I S P R A V K A V R I J E D N O S T I				
Stanje na dan 01.01.2022. godine	166.699	585.499	-	752.198
Amortizacija	24.439	141.844	-	166.283
Prodaja i rashodovanje	-	(31.385)	-	(31.385)
Stanje na dan 31.12.2022/ 1.1.2023. godine	191.138	695.958	-	887.096
Amortizacija	24.438	160.100	-	184.538
Prodaja i rashodovanje	-	(40.624)	-	(40.624)
Stanje na dan 31.12.2023. godine	215.576	815.434	-	1.031.010
S A D A Š N J A V R I J E D N O S T				
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2022. godine	639.107	734.089	-	1.373.196
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2023. godine	614.668	784.877	407.694	1.807.240

Oprema se vodi po nabavnoj cijeni, a otpis se vrši putem amortizacije linearnom metodom tokom korisnog vijeka istih.

U toku 2023. godine izvršena je nabavka postrojenja i opreme u iznosu od 262.764 KM i prodaja dijela osnovnih sredstava u iznosu od 92.500 KM. Prodaja se odnosi na prodaju putničkog automobila. U toku 2023. godine izvršena je nabavka poslovnog prostora u Sarajevu u iznosu od 360.000 KM koji još nije aktiviran i knjižen je na Nekretninu, postrojenja i opremu u pripremi.

17a. Investicione nekretnine

Investicione nekretnine obuhvataju ulaganja u objekte i zemljište koja se drže radi zarada prihoda od zakupnine. Investicione nekretnine po MRS 40 vrednuju se po fer vrijednosti.

Opis	Investicione nekretnine	Ukupno investicione nekretnine
Stanje na dan 01.01.2022. godine	3.864.710	3.864.710
Prodaja	(120.000)	(120.000)
Procjena sudskog vještaka	(24.229)	(24.229)
Stanje na dan 31.12.2022/ 1.1.2023. godine	3.720.481	3.720.481
Prodaja	-	-
Procjena sudskog vještaka	-	-
Stanje na dan 31.12.2023. godine	3.720.481	3.720.481

Pregled investicionih nekretnina dat je u sljedećoj tabeli:

Investicione nekretnine	Nabavna vrijednost	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Poslovna zgrada Prnjavor	890.032	723.839	723.839
Građevinsko zemljište Prnjavor	604.250	678.015	678.015
Zemljište Donji Žabar	547.500	551.640	551.640
Objekat Donji Žabar	925.056	798.600	798.600
Građevinsko zemljište Lončari-Donji Žabar 2	981.056	968.387	968.387
Zemljište Modriča	120.000	-	-
Ukupno investicione nekretnine:		3.720.481	3.720.481

18. Dugoročni finansijski plasmani

Dugoročni finansijski plasmani	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica (napomena 29)	1.550.000	1.550.000
Dugoročni finansijski plasmani povezanim pravnim licima (napomena 29)	4.026.000	2.245.000
Dugoročni finansijski plasmani u zemlji – oročeni depoziti i zajmovi	8.171.690	9.492.318
Finansijska sredstva koja se drže do roka dospijeća	9.684.932	5.335.442
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	220	220
Ostali dugoročni finansijski plasmani	401.600	400.000
Ukupno dugoročni finansijski plasmani:	23.834.442	19.022.980

Pregled učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica je dat u nastavku:

Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
MKD Brčko-gas penzionersko a.d. Banja Luka	1.550.000	1.550.000
Ukupno učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica:	1.550.000	1.550.000

Pregled dugoročnih finansijskih plasmana povezanim pravnim licima su u nastavku:

Dugoročni finansijski plasmani povezanim pravnim licima	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Dugoročni finansijski plasmani Brčko-gas d.o.o. Brčko	880.000	1.100.000
Dugoročni finansijski plasmani MKD Brčko-gas penzionersko a.d. Banja Luka	3.146.000	1.145.000
Ukupno dugoročni finansijski plasmani povezanim pravnim licima:	4.026.000	2.245.000

Dugoročni finansijski plasmani u zemlji na dan 31. decembar 2023. godine u iznosu od 8.171.690 KM (na dan 31. decembar 2022. godine u iznosu od 9.492.318 KM) odnose se na dugoročno oročene depozite kod komercijalnih banaka.

Brčko-gas osiguranje d.d. Brčko***Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja se završava 31. decembar 2023. godine***

Pregled dugoročno oročenih depozita kod komercijalnih banaka i datih zajmova je dat u narednoj tabeli:

Banka	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Nova banka a.d.	2.006.425	2.308.477
Ziraat bank d.d. BH	800.000	1.000.000
BPŠ ex Komercijalna banka a.d.	1.293.374	1.000.000
Unicredit banka a.d.	100.000	100.000
NLB Razvojna banka a.d.	1.531.891	2.583.841
Sparkasse banka	1.040.000	-
Ziraat banka a.d.	200.000	500.000
Addiko a.d.	600.000	600.000
ProCredit bank d.d.	-	600.000
Zajam Nešković d.o.o.	600.000	800.000
Ukupno oročeni depoziti kod banaka i zajmovi:	8.171.690	9.492.318

Pregled oročenih depozita dat je u nastavku:

R.br.	Naziv banke	Datum zaključenje ugovora o depozitu	Period oročenje (u mjesecima)	Datum dospijeća	Broj ugovora o oročenom depozitu	Iznos sredstava (u KM)
1	Unicredit a.d.	10.6.2022.	24	10.6.2024.	36/22	100.000
2	Sparkasse Bank	3.11.2023.	24	3.11.2025.	50415	520.000
3	Nova banka a.d.	18.5.2022.	24	18.5.2024.	1001926931	100.000
4	BPŠ a.d.	20.9.2023.	24	20.9.2025.	DP2023/27	293.375
5	Nova banka a.d.	28.7.2022.	24	28.7.2024.	1002534203	200.000
6	Ziraat bank a.d.	11.6.2022.	24	11.6.2024.	1862815570003966	200.000
7	BPŠ a.d.	6.12.2023.	24	6.12.2025.	DP2023/23	500.000
8	Ziraat bank a.d. Tuzla	9.11.2023.	13	9.12.2024.	1861475570230528	500.000
9	Sparkasse Bank	3.11.2023.	24	3.11.2025.	50416	520.000
10	NLB Razvojna a.d.	11.7.2022.	24	12.7.2024.	18881306	831.891
11	Nova banka a.d.	28.7.2022.	24	28.7.2024.	1002534246	300.000
12	NLB Razvojna a.d.	8.7.2022.	24	7.7.2024.	18879913	700.000
13	Addiko a.d.	10.2.2023.	24	10.2.2025.	20731702	600.000
14	Nova banka a.d.	2.7.2022.	24	2.7.2024.	1002512595	606.424
15	Nova banka a.d.	21.1.2023.	24	21.1.2025.	1002658905	800.000
16	BPŠ a.d.	17.8.2022.	25	17.9.2024.	DP 2022/30	500.000
17	Ziraat bank a.d. Tuzla	7.11.2023.	13	6.12.2024.	1862815570230267	300.000
	Ukupno					7.571.690
	Zajam Nešković d.o.o.	14.12.2021.	60	17.12.2026.		600.000
	Ukupno					8.171.690

Brčko-gas osiguranje d.d. Brčko

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja se završava 31. decembar 2023. godine

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju obuhvataju obveznice Stare devizne štednje i Ratne štete koje je emitovala Vlada Republike Srpske i Federacije BiH.

Pregled finansijskih sredstava koja se drže do roka dospijeća je dat u narednoj tabeli:

Obveznice	Oznaka HOV	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Republika Srpska	RSRS-O-A	-	58.494
Republika Srpska	RSRS-O-B	-	31.195
Republika Srpska	RSRS-O-D	204.525	441.449
Republika Srpska	RSRS-O-E	80.094	117.487
Republika Srpska	RSRS-O-F	126.003	184.107
Republika Srpska	RSRS-O-C	-	7.468
Republika Srpska	RSRS-O-G	9.345	13.736
Republika Srpska	RSRS-O-H	30.108	41.465
Republika Srpska	RSRS-O-I	248.367	319.895
Republika Srpska	RSRS-O-J	38.099	45.365
Republika Srpska	RSBD-O-18	981.428	972.542
Republika Srpska	RSBD-O-20	508.251	512.235
Republika Srpska – dio	RSBD-O-10	507.636	252.426
Republika Srpska – dio	RSBD-O-10		262.701
Republika Srpska	RSRS-O-K	143.940	170.131
Republika Srpska	RSBD-O-09	407.418	414.719
Republika Srpska	RSBD-O-35	1.475.463	1.470.102
Republika Srpska	RSBD-O-37	1.976.961	-
Republika Srpska	RS23-T08	1.471.844	-
Republika Srpska	RS23-T09	1.475.450	-
Federacija BiH	FBIHK1E	-	19.925
Ukupno finansijska sredstva koja se drže do roka dospijeća:		9.684.932	5.335.442

R.br.	Naziv emitenta	Oznaka HOV	Količina	Nabavna vrijednost	Vrijednost na dan 31.12.2023.
1	REPUBLIKA SRPSKA	RSBD-O37	2.000	1.976.961	1.976.961
2	REPUBLIKA SRPSKA	RS23-T09	150	1.475.450	1.475.450
3	REPUBLIKA SRPSKA	RSRS-O-D	2.277.220	748.033	204.525
4	REPUBLIKA SRPSKA	RSRS-O-E	429.483	345.133	80.094
5	REPUBLIKA SRPSKA	RSRS-O-F	683.899	486.940	126.003
6	REPUBLIKA SRPSKA	RS23-T08	150	1.471.844	1.471.844
7	REPUBLIKA SRPSKA	RSRS-O-C	77.860	47.995	-
8	REPUBLIKA SRPSKA	RSRS-O-G	49.784	36.779	9.345
9	REPUBLIKA SRPSKA	RSRS-O-H	107.508	91.279	30.108
10	REPUBLIKA SRPSKA	RSRS-O-I	668.492	590.672	248.367
11	REPUBLIKA SRPSKA	RSRS-O-J	80.000	72.256	38.099
12	REPUBLIKA SRPSKA	RSBD-O-18	1.000	955.531	981.428
13	REPUBLIKA SRPSKA	RSBD-O-20	500	516.128	508.251
14	REPUBLIKA SRPSKA	RSBD-O-10	500	515.127	507.636
15	REPUBLIKA SRPSKA	RSRS-O-K	250.000	193.785	143.940
16	REPUBLIKA SRPSKA	RSBD-O-09	400	422.020	407.418
17	REPUBLIKA SRPSKA	RSBD-O-35	1.500	1.470.102	1.475.463
Ukupno					9.684.932

Nominalna vrijednost obveznica je 1 KM, ali je kupovna cijena niža od nominalne. Do povećanja u toku 2023. godine je došlo zbog kupovine novih obveznica, ali i knjiženja amortizacije diskonta na 31. decembar čime je povećana vrijednost istih. Smanjenje je nastalo uplatom dijela glavnice po kuponima, pri čemu je naplaćena i kamata u iznosu od 170.860 KM. Obveznice se koriste za pokriće tehničkih rezervi Društva u skladu sa Pravilnikom o visini i načinu ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi i minimalnog garantnog fonda društava za osiguranje.

Brčko-gas osiguranje d.d. Brčko

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja se završava 31. decembar 2023. godine

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju na dan 31. decembar 2023. godine u iznosu od 220 KM (na dan 31. decembar 2022. godine u iznosu od 220 KM) obuhvataju ulaganja u kapital drugih pravnih lica i njihov pregled je dat u nastavku:

Naziv	Oznaka HoV/ broj	Vrijednost na dan 01.01.2023.	Povećanje	Smanjenje	Vrijednost na dan 31.12.2023.
ZIF Unioninvest fond a.d. Bijeljina	UNIP-R- A/250000	-	-	-	-
Fratello trade a.d. Banja Luka	FRTL-R-D/356	220	-	-	220
Ukupno		220			220

Za navedena sredstva do roka dospijeća i sredstva raspoloživa za prodaju Društvo posjeduje Izvod centralnog registra o stanju HOV na računu na dan 31. decembar 2023. godine.

Ostali dugoročni finansijski plasmani na dan 31. decembar 2023. godine u iznosu od 400.000 KM (na dan 31. decembar 2022. godine u iznosu od 400.000 KM) odnose se na sredstva rezervnog fonda Biroa zelene karte.

19. Potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi šteta i ostali kupci

Potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi šteta i ostali kupci	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Potraživanja po osnovu premije neživotnih osiguranja	1.533.900	1.605.783
Potraživanja po osnovu premije saosiguranja, reosiguranja i retrocesija u zemlji	237	-
Potraživanja po osnovu učešća u naknadi šteta u zemlji	1.342	66.547
Ostali kupci i ostala potraživanja	198.030	207.995
<i>Ispravka vrijednosti potraživanja po osnovu premije neživotnih osiguranja</i>	(380.545)	(375.558)
<i>Ispravka vrijednosti ostalih kupaca i ostalih potraživanja</i>	(192.732)	(191.707)
Ukupno potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi šteta i ostali kupci:	1.160.232	1.313.060

Potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi šteta i ostali kupci na dan 31. decembar 2023. godine u iznosu od 1.160.232 KM (na dan 31. decembar 2022. godine u iznosu od 1.313.060 KM) najvećim dijelom se odnose na potraživanja po osnovu premije neživotnih osiguranja. Potraživanja po osnovu premije neživotnih osiguranja na dan 31. decembar 2023. godine u iznosu od 1.533.900 KM (na dan 31. decembar 2022. godine u iznosu od 1.605.783 KM) odnose se na potraživanja po osnovu prodatih polisa osiguranja.

Struktura potraživanja po osnovu premije neživotnih osiguranja je data u sljedećoj tabeli:

Vrsta	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Potraživanja po osnovu AO i AN	132.814	126.478
Potraživanja po osnovu OANP	373	26
Potraživanja po osnovu GO	86.641	100.211
Potraživanja od kupaca u zemlji za premije	14.229	14.229
Potraživanja po osnovu AK	735.860	741.249
Potraživanja po osnovu OLN	46.224	49.064
Potraživanja po osnovu PZO	10.426	10.874
Potraživanja za osiguranje imovine i pomoći	507.333	563.652
	1.533.900	1.605.783
<i>Ispravka potraživanja po osnovu premije neživotnih osiguranja</i>	(380.545)	(375.558)
Ukupno	1.153.355	1.230.225

Brčko-gas osiguranje d.d. Brčko

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja se završava 31. decembar 2023. godine

Struktura potraživanja - ostali kupci i ostala potraživanja je data u sljedećoj tabeli:

Vrsta	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Potraživanja od kupaca	196.715	207.180
Potraživanja po osnovu zelenih kartona i COFUS kartica	1.315	815
	198.030	207.995
<i>Ispravka ostalih potraživanja</i>	(192.732)	(191.707)
Ukupno ostali kupci i ostala potraživanja:	5.298	16.288

Starosna struktura potraživanja je data u sljedećoj tabeli:

	Bruto potraživanja po osnovu premije neživotnih osiguranja na dan 31.12.2023.	Bruto potraživanja po osnovu premije saosiguranja, reosiguranja i retrocesija u zemlji na dan 31.12.2023.	Bruto potraživanja po osnovu učešća u naknadi šteta u zemlji na dan 31.12.2023.	Bruto ostali kupci i ostala potraživanja na dan 31.12.2023.
Nedospjele rate	869.765	237	1.342	392
Do 3 mjeseca	235.293	-	-	3.201
Do 6 mjeseci	85.878	-	-	2.096
Do 9 mjeseci	51.305	-	-	586
Preko 9 mjeseci	290.660	-	-	191.755
Ukupno:	1.533.900	237	1.342	198.030

Pregled kretanja na ispravci vrijednosti potraživanja je dat u sljedećoj tabeli:

	Ispravka vrijednosti potraživanja po osnovu premije	Ispravka vrijednosti ostalih kupaca i ostalih potraživanja
Stanje na dan 01.01.2022. godine	369.071	192.742
Povećanje u toku godine – Povećanje ispravke potraživanja	6.487	-
Smanjenje u toku godine – Naplaćena potraživanja	-	(1.035)
Stanje na dan 31.12.2022/ 01.01.2023. godine	375.558	191.707
Povećanje u toku godine – Povećanje ispravke potraživanja	24.133	1.922
Smanjenje u toku godine – Naplaćena potraživanja	(19.146)	(897)
Stanje na dan 31.12.2023. godine	380.545	192.732

20. Druga potraživanja

Drugna potraživanja	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Potraživanja od kupaca za kamate	6.699	100.040
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	110.781	-
Potraživanja za naknade zarada koje se refundiraju	-	1.000
Potraživanja od biroa ZK	1.326	1.329
Ostala potraživanja	202.640	390.680
<i>Ispravka vrijednosti drugih potraživanja</i>	(202.390)	(262.611)
Ukupno druga potraživanja:	119.056	230.438

Druga potraživanja na dan 31. decembar 2023. godine u iznosu od 119.056 KM (na dan 31. decembar 2022. godine u iznosu od 230.438 KM) najvećim dijelom se odnose na ostala potraživanja. Ostala potraživanja na dan 31. decembar 2023. godine u iznosu od 202.640 KM (na dan 31. decembar 2022. godine u iznosu od 390.680 KM) odnose se najvećim dijelom na potraživanja po pozajmicama zaposlenim radnicima.

Brčko-gas osiguranje d.d. Brčko

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja se završava 31. decembra 2023. godine

Pregled kretanja na ispravci vrijednosti drugih potraživanja je dat u sljedećoj tabeli:

	Ispravka vrijednosti drugih potraživanja
Stanje na dan 01.01.2022. godine	307.141
Povećanje u toku godine – Povećanje ispravke potraživanja	-
Smanjenje u toku godine – Naplaćena potraživanja	(44.530)
Stanje na dan 31.12.2022/ 01.01.2023. godine	262.611
Povećanje u toku godine – Povećanje ispravke potraživanja	32.659
Smanjenje u toku godine – Naplaćena potraživanja – Sravnjenje potraživanja za kamatu Transjug L	(92.880)
Stanje na dan 31.12.2023. godine	202.390

21. Kratkoročni finansijski plasmani

Kratkoročni finansijski plasmani	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Kratkoročni zajam – Vavilon 2,5%, rok 19.06.2024.	10.000	-
Kratkoročni zajam – Selimović Ajla 10,03%, rok 24.09.2024.	2.000	-
Kratkoročni kredit – Lelek Branko 2,5%, rok 01.10.2024.	1.000	-
Kratkoročni kredit – Dautović Nedim 10,03%, rok 24.11.2024.	1.500	-
Kratkoročni depozit - Procredit bank d.d. Sarajevo	-	1.500.000
Ukupno kratkoročni finansijski plasmani:	14.500	1.500.000

22. Gotovinski ekvivalenti i gotovina

Gotovinski ekvivalenti i gotovina	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Žiro računi	1.870.625	3.873.541
Blagajna	8	1
Devizni računi	17.939	402
Ukupno gotovinski ekvivalenti i gotovina:	1.888.572	3.873.944

23. Aktivna vremenska razgraničenja

Aktivna vremenska razgraničenja	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Aktivna vremenska razgraničenja po osnovu reosiguranja	120.745	108.527
Unaprijed obračunata kamata	476	-
Rezervisane štete na teret reosiguranja	356.876	482.860
Aktivna vremenska razgraničenja po ostalim osnovama	7.606	236.773
Ukupno aktivna vremenska razgraničenja:	485.703	828.160

24. Kapital

Kapital	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Osnovni kapital	8.000.000	7.000.000
Rezerve	800.000	700.000
Nerealizovani dobici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	67.941	67.942
Nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	(157.674)	(157.674)
Neraspoređeni dobitak ranijih godina	200.000	2.182.134
Neraspoređeni dobitak tekuće godine	4.677.376	4.217.817
Ukupno kapital:	13.587.643	14.010.219

Pregled dioničara na dan 31.decembar 2023. godine dat je u sljedećoj tabeli:

Naziv dioničara	Broj dionica	% učešća
Brčko Gas d.o.o. Brčko	7.991	99,8875%
Kojić Đorđa	9	0,1125%
Ukupno:	8.000	100%

Pregled dioničara na dan 31.decembar 2022. godine dat je u sljedećoj tabeli:

Naziv dioničara	Broj dionica	% učešća
Brčko Gas d.o.o. Brčko	6.992	99,89
Kojić Đorđa	8	0,11
Ukupno:	7.000	100,00

Osnovni kapital Društva na dan 31.decembar 2012. godine iznosio je 5.000.000,00 KM podijeljenih na 5.000 redovnih običnih dionica, klase „A“, koji vlasnicima daju pravo na dividendu, pravo na upravljanje, pravo na dio likvidacione mase i pravo na dostupnost i raspoloživost informacija.

U toku 2013. godine izvršeno je povećanje osnovnog kapitala za 700.000 KM emisijom 700 redovnih običnih dionica klase „A“, te kapital na 31. decembar 2015. godine iznosio 5.700.000 KM.

Rješenjem o registraciji Osnovnog suda Brčko Distrikt BIH Broj: 096-0-Reg-13-000508 od 11. juna 2013. godine izvršen je upis povećanja kapitala od 5.700.000 KM. Ovim rješenjem izvršen je i upis promjena sjedišta i lica ovlaštenih za zastupanje kod podružnica ovog društva sa sjedištem u Doboju, Ugljeviku, Zvornika, Šamcu i Brodu.

U toku 2017. godine izvršeno je povećanje osnovnog kapitala za iznos od 500.000 KM emisijom 500 redovnih običnih dionica klase „A“ nominalne vrijednosti 1.000 KM po dionici, te kapital na 31. decembra 2017. godine iznosi 6.200.000 KM.

U toku 2018. godine usklađene su zakonske rezerve u iznosu od 10% osnovnog kapitala.

Rješenjem o registraciji Osnovnog suda Brčko Distrikt BIH broj: 096-0-Reg-21-000676 od 23. jula 2021. izvršen je upis povećanja kapitala za iznos od 800.000 KM, podijeljen na 800 običnih (redovnih) dionica klase „A“, nominalne vrijednosti 1.000 KM po dionici.

Osnovni kapital na dan 31. decembra 2022. godine je iznosio 7.000.000 KM.

U toku 2023. godine je izvršeno povećanje kapitala za 1.000.000 KM podijeljenih u 1.000 redovnih akcija.

Osnovni kapital na dan 31. decembra 2023. godine iznosi 8.000.000 KM.

25. Dugoročna rezervisanja

Dugoročna rezervisanja na dan 31. decembra 2023. godine u iznosu od 51.813 KM (na dan 31. decembra 2022. godine u iznosu od 48.015 KM) u potpunosti se odnose na rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih.

26. Obaveze za poreze, doprinose i druge kratkoročne obaveze

Obaveze za poreze, doprinose i druge kratkoročne obaveze	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Obaveze za dividende po osnovu običnih dionica prema Brčko-gas d.o.o. Brčko i Kojić Đorđa (napomena 29)	2.222.952	971.000
Obaveze za porez po odbitku	175	-
Ukupno obaveze za poreze, doprinose i druge kratkoročne obaveze:	2.223.127	971.000

27. Pasivna vremenska razgraničenja

Pasivna vremenska razgraničenja	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Prenosne premije neživotnih osiguranja	9.835.762	9.139.344
Prenosna premija saosiguranja i reosiguranja i retrocesija	89	162
Rezervisane štete neživotnih osiguranja	6.652.417	7.099.218
Doprinos za preventivu sredstava obaveznih osiguranja	209.910	142.102
Budući prihod od prenosne premije osiguranja	94.248	23.737
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	58.854	-
Ukupno pasivna vremenska razgraničenja:	16.851.280	16.404.564

Doprinos za preventivu sredstava obaveznih osiguranja na dan 31. decembra 2023. godine u iznosu od 209.90 (na dan 31. decembra 2022. godine u iznosu od 142.102 KM) se formiraju kumuliranjem sredstava preventive svake godine. Sredstva za preventivu se dobijaju procentom izdvajanja na premiju, a prema stopama određenim Pravilnikom o maksimalnim stopama režiskog dodatka i Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju, a namjena i korištenje su regulisani Pravilnikom o preventivi, po kojem je u toku 2023. godine utrošeno 3.550 KM.

Prenosne premije neživotnih osiguranja po vrsti	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila	7.121.760	6.398.248
Osiguranje nezgode	966.957	893.285
Osiguranje robe u transportu	934	1.551
Osiguranje imovine od požara	491.600	518.714
Osiguranje od opšte građanske odgovornosti	50.141	59.191
Osiguranje od ostalih šteta na imovini	104.114	123.012
Osiguranje plovila	911	645
Osiguranje vozila koja se kreću na kopnu, osim šinskih vozila	1.002.170	1.078.008
Osiguranje od opšte odgovornosti za brodove	525	437
Putno zdravstveno osiguranje	17.292	20.182
Osiguranje od različitih finansijskih gubitaka	11.771	11.007
Osiguranje pomoći	67.587	35.064
Ukupno:	9.835.762	9.139.344

Pregled rezervisanih šteta neživotnih osiguranja dat je u sljedećoj tabeli:

Vrsta	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Za redovne štete	1.990.529	2.622.811
Za nastale, a neprijavljene štete	4.244.886	4.050.367
Za troškove obrade	33.097	35.320
Za rentne štete	383.905	390.720
Ukupno:	6.652.417	7.099.218

Pregled kretanja na prenosnoj premiji neživotnih osiguranja i prenosnoj premiji saosiguranja je dat u sljedećoj tabeli:

	Prenosna premija neživotnih osiguranja	Prenosna premija saosiguranja
Stanje na dan 01.01.2022. godine	8.988.832	3.927
Povećanje u toku godine	150.512	-
Smanjenje u toku godine	-	(3.765)
Stanje na dan 31.12.2022/ 01.01.2023. godine	9.139.344	162
Povećanje u toku godine	696.418	-
Smanjenje u toku godine	-	(73)
Stanje na dan 31.12.2023. godine	9.835.762	89

Pregled kretanja na rezervisanim štetama neživotnih osiguranja je dat u sljedećoj tabeli:

	Rezervisanja za redovne štete	Rezervisanja za nastale, neprijavljene štete	Rezervisanja za troškove obrade štete	Rezervisanja za rentne štete
Stanje na dan 01.01.2022. godine	2.425.690	3.619.082	32.305	416.322
Povećanje u toku godine	197.121	431.285	3.015	-
Smanjenje u toku godine	-	-	-	(25.602)
Stanje na dan 31.12.2022/ 01.01.2023. godine	2.622.811	4.050.367	35.320	390.720
Povećanje u toku godine	-	194.519	-	-
Smanjenje u toku godine	(632.282)	-	(2.223)	(6.815)
Stanje na dan 31.12.2023. godine	1.990.529	4.244.886	33.097	383.905

28. Vanbilansna evidencija

Vanbilansna evidencija na dan 31. decembra 2023. godine u iznosu od 520.650 KM (na dan 31. decembar 2021. godine u iznosu od 137.574 KM) odnosi se na činidbene garancije u iznosu od 31.735 KM i sporazume po osnovu regresnih potraživanja koji su evidentirani ali nisu naplaćeni.

29. Transakcije sa povezanim pravnim licima

U okviru svojih redovnih poslovnih aktivnosti Društvo obavlja transakcije sa povezanim licima. U toku 2023. i 2022. godine obavljene su sljedeće transakcije sa povezanim pravnim licima:

Bilans stanja	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
AKTIVA		
Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica (napomena 18)		
MKD Brčko-gas penzionersko a.d. Banja Luka	1.550.000	1.550.000
	1.550.000	1.550.000
Dugoročni finansijski plasmani		
Brčko-gas d.o.o. Brčko (napomena 18)	880.000	1.100.000
MKD Brčko-gas penzionersko a.d. Banja Luka (napomena 18)	3.146.000	1.145.000
	4.026.000	2.245.000
Potraživanja		
Brčko-gas d.o.o. Brčko	26.002	36
Kojić Đorđa	363	52
MKD Brčko-gas penzionersko a.d. Banja Luka	50.705	53.019
	77.070	53.107
PASIVA		
Upisane redovne akcije (napomena 24)		
Brčko-gas d.o.o. Brčko	(7.991.000)	(6.992.000)
Kojić Đorđa	(9.000)	(8.000)
	(8.000.000)	(7.000.000)
Obaveze prema dobavljačima		
Brčko-gas d.o.o. Brčko	(137.756)	(190.460)
	(137.756)	(190.460)
Obaveze za dividendu (napomena 26)		
Brčko-gas d.o.o. Brčko	(2.214.837)	(969.857)
Kojić Đorđa	(8.115)	(1.143)
	(2.222.952)	(971.000)
Neto aktiva:	(4.707.638)	(4.313.353)

Brčko-gas osiguranje d.d. Brčko

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja se završava 31. decembra 2023. godine

Bilans uspjeha	2023. u KM	2022. u KM
Prihodi:		
Brčko-gas d.o.o. Brčko	493.370	76.937
Kojić Đorđa	363	363
MKD Brčko-gas penzionersko a.d. Banja Luka	112.836	437.480
MKD Brčko-gas penzionersko a.d. Banja Luka - dividenda	436.049	-
Ukupni prihodi:	1.042.618	514.781
Rashodi:		
Brčko-gas d.o.o. Brčko	(269.821)	(701.651)
Kojić Đorđa	(14.267)	(20.983)
MKD Brčko-gas penzionersko a.d. Banja Luka	(1.958.039)	(323.697)
Ukupno rashodi:	(2.242.127)	(1.046.331)
Neto rezultat:	(1.199.509)	(531.551)

30. Upravljanje rizicima osiguranja

Društvo zaključuje aktivne ugovore o osiguranju kojima se rizik od osiguranja prenosi sa klijenta na Društvo, kao i pasivne ugovore o reosiguranju kojima se rizik osiguranja prenosi sa Društva na reosiguravatelje.

Po svojoj prirodi svaki pojedinačan rizik osiguranja je slučajan i nepredvidiv. Kod pružanja jedne ili više vrsta osiguranja, osnovni rizik proizilazi iz činjenice da ukupna šteta i naknada šteta plaćena po ugovoru predu iznos premije ili preuzetih obaveza po pojedinom riziku, zbog učestalosti ili veličine šteta.

Upravljanje rizikom osiguranja ima za cilj da omogući Društvu ostvaranje dobiti na način da se ne ugroze osnovni interesi osiguranika, korisnika osiguranja i drugih povjerilaca, kao ni stabilnost poslovanja.

Društvo neprekidno prati sopstvenu izloženost riziku osiguranja, što obuhvata prepoznavanje, procjenjivanje i mjerjenje rizika, te na osnovu toga donošenje odgovarajućih odluka i preduzimanje konkretnih aktivnosti.

31. Upravljanje finansijskim rizicima

Ciljevi upravljanja finansijskim rizicima

Zbog specifičnosti poslovanja, veličine sistema i nedostatka sredstava za uvođenje potpune informatizacije, upravljanje finansijskim rizicima se prati na nivou Društva. Praćenje finansijskih rizika povezanih sa poslovanjem Društva i upravljanje istim odvija se putem internih izvještaja po osnovu kojih se vrši identifikacija rizika, utvrđuje stepen i veličina rizika. Iako se svi rizici ne mogu u potpunosti eliminisati, većina se može unaprijed predvidjeti i minimizirati.

Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Društvu izmire u potpunosti i na vrijeme, što bi moglo dovesti do finansijskog gubitka Društva. Kreditni rizik obuhvata dugoročne finansijske plasmane, kratkoročne finansijske plasmane i potraživanja.

Na osnovu javno dostupnih finansijskih informacija i internih istorijskih podataka o saradnji, Društvo vrši određivanje boniteta za pojedinačnog poslovnog partnera. Na osnovu procjenjenog boniteta utvrđuje se iznos maksimalne kreditne izloženosti za pojedinačnog poslovnog partnera, u skladu sa poslovnom politikom usvojenom od strane rukovodstva Društva.

Društvo nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika, obzirom da se plasmani i njegova potraživanja odnose na veći broj kupaca.

Rizik likvidnosti

Rukovodstvo Društva upravlja rizikom likvidnosti na način koji mu obezbjeđuje da u svakom trenutku ispunjava svoje obaveze. Rizikom likvidnosti se upravlja održavanjem odgovarajućih novčanih rezervi, praćenjem planiranih i stvarnih novčanih tokova i održavanjem adekvatnog odnosa dospjeća finansijskih sredstava i obaveza.

Održavanje likvidnosti Društva u toku 2023. godine nije bilo ugroženo jer je Društvo konstantno imalo dovoljno likvidnih sredstava.

Sljedeće tabele prikazuju detalje preostalih ugovorenih dospjeća finansijskih sredstava. Prikazani iznosi zasnovani su na nediskontovanim tokovima gotovine nastalim na osnovu finansijskih sredstava, na osnovu najranijeg datuma na koji će Društvo biti u mogućnosti da naplati potraživanja.

Upravljanje rizikom kapitala

Upravljanje rizikom kapitala služi rukovodstvu Društva da očuva mogućnost poslovanja po principu stalnosti poslovanja, istovremeno maksimizirajući prinose vlasnicima i drugim interesnim stranama putem optimizacije odnosa duga i kapitala.

Kapital se analizira kroz pokazatelj zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto zaduženosti i ukupnog kapitala. Neto zaduženost se obračunava tako što se ukupne finansijske obaveze, kratkoročne i dugoročne, umanjuje za gotovinu i gotovinske ekvivalente. Ukupan kapital predstavlja zbir svih kategorija kapitala prikazanih u bilansu stanja i neto zaduženosti.

S obzirom da Društvo nema obaveza po kreditima, Društvo ne analizira kapital kroz pokazatelj zaduženosti.

32. Usaglašenost sa propisima Agencije za osiguranje Republike Srpske

Društvo je prema Pravilniku o ulaganju sredstava društava za osiguranje, a koji je propisala Agencija za osiguranje Republike Srpske („Službeni glasnik RS“, broj 117/20) na dan 31. decembar 2023. godine obezbijedilo iznos ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi i minimalnog garantnog fonda za neživotno osiguranje.

Bazični kapital, obračunat u skladu sa Pravilnikom o načinu obračuna kapitala i adekvatnosti kapitala društava za osiguranje („Službeni glasnik RS“ broj 89/19), na dan 31. decembar 2023. godine iskazan je u iznosu od 8.993.192 KM i čini vrijednost akcijskog kapitala uvećanog za zakonske rezerve, prenesenu dobit iz ranijih godina nakon isplate dividende i umanjenog za vrijednost nematerijalnih ulaganja, preneseni gubitak iz ranijih godina, gubitak tekuće godine.

Raspoloživi kapital sa stanjem na dan 31. decembar 2023. godine u iznosu od 8.993.192 KM predstavlja bazični kapital umanjen za nelikvidna sredstva.

Na dan 31. decembar 2023. godine ostvareni bazični kapital je bio veći od minimalnog garantnog fonda definisanog članom 52. i 53. Zakona o društvima za osiguranje, koji za Društvo iznosi 7.000.000 KM odnosno Društvo ima više bazičnog kapitala za 1.993.192 KM.

	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Akcijski kapital	8.000.000	7.000.000
Zakonske rezerve	800.000	700.000
Prenesena neto dobit iz ranijih godina nakon odbitka dividende	200.000	2.182.134
Nematerijalna ulaganja	(6.808)	(29.848)
Bazični kapital	8.993.192	9.852.286
Nelikvidna sredstva	(400.000)	(400.000)
Raspoloživi kapital	8.593.192	9.452.286
Garantni fond	7.000.000	7.000.000
Više bazičnog kapitala	1.993.192	2.852.286
Više raspoloživog kapitala	1.593.192	2.452.286

33. Sudski sporovi

Procjenjena vrijednost sudskih sporova na dan 31. decembra 2023. godine u kojima se Društvo javlja u kao tuženi iznosi 1.698.155 KM. Iznosi konačnih gubitaka po osnovu sudskih sporova mogu biti uvećani po osnovu obračunatih zateznih kamata do datuma okončanja sporova, odnosno do datuma konačnih isplata po sporovima. Uprava smatra da sudski sporovi koji se vode protiv Društva neće prouzrokovati materijalno značajne štete po Društvo. Procjenjena vrijednost sudskih sporova na dan 31. decembra 2023. godine u kojima se Društvo javlja kao tužilac iznosi 181.736 KM.

34. Poreski propisi

Poreski sistem Bosne i Hercegovine je u procesu kontinuirane revizije i izmjena. Međutim, još uвijek postoje različita tumačenja poreskih propisa. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamataima i penalima.

Poreski propisi Republike Srpske obuhvataju propise vezano za cijene transfera između povezanih pravnih lica. Važeći propisi definišu princip jednakih uslova odnosno da se transakcije sa povezanim pravnim licima obavljaju po istim uslovima kao i sa trećim licima, kao i metode utvrđivanja transfernih cijena. Stoga se može očekivati da će poreski organi inicirati detaljnu kontrolu transfernih cijena.

Da bi osigurali da oporeziva dobit i/ili carinska vrijednost uvezene robe ne sadrži materijalno značajne greške zbog efekata transfernih cijena između povezanih pravnih lica Uprava Društva vjeruje da je tumačenje važećih zakona ispravno.

Društvo je u toku 2023. godine imalo kontrolu od strane Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine i Agencije za osiguranje Republike Srpske.

35. Mišljenje ovlaštenog aktuara

U skladu sa članom 20 Zakona o društвima za osiguranje (Službeni glasnik RS broj 17/05, 1/06 i 64/06) i Odluci o sadržaju mišljenja ovlašćenog aktuara (Službeni glasnik RS broj 15/07), ovlašćeni aktuar Vanja Dragičević, broj rješenja 04-658-1/06 je u svom izvještaju od 22. aprila 2024. godine izrazio pozitivno mišljenje za posovanje „Brčko-gas osiguranje“ d.d. Brčko u 2023. godini.

Ovlašćeni aktuar skreće pažnju Društvu da treba stalno ulagati napore da što doslednije postupa u skladu sa važećim propisima na osnovu kojih se vrši obračun visine premije osiguranja od autoodgovornosti i ostalih vrsta osiguranja kojima se društvo bavi, kao i aktima poslovne politike shodno konstatacijama navedenim u mišljenju.

36. Događaji nakon datuma izvještavanja

Nakon 31. decembra 2023. godine, prema izjavama Uprave ne postoje događaji koji mogu uticati na pojedinačne finansijske izvještaje i izmjene istih.

37. Usaglašavanje potraživanja i obaveza

Društvo je izvršilo usaglašavanje svojih potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31. decembra 2023. godine. U postupku usaglašavanja sa poslovnim partnerima, nisu utvrđena materijalno značajna neusaglašena potraživanja i obaveze.

Odgovorno lice